

ЛЮДИНА ЯК ТВОРІННЯ І ТВОРЕЦЬ КУЛЬТУРИ

Актуальність дослідження. Сьогодні культура є невід'ємною частиною людського життя, внаслідок цього постає в питання вивчення даної теми, а також відповідно в потребі її аналізу в актуальних умовах. Вільний час люди приділяють культурі, самі того інколи неусвідомлюючи. Прослуховування музики, перегляд відео в програмі Instagram, фотографування, перегляд фільму чи навіть читання книги. Завдяки культурним цінностям людина розвиває свій внутрішній світ, саму себе, що є надзвичайно важливим в наші дні. Людина є чинені важливішим елементом в культурній системі суспільства, а людський талант – потребує детальнішого вивчення. Не менш актуальною є потреба в обґрунтуванні з філософсько-культурологічних поглядів важливості процесу культуротворення в сучасному суспільстві та визначити роль людини у творенні культури. Таким чином, тема людини та культури є такою актуальною.

Мета роботи: проаналізувати вплив людини на культуру, та культури на людину, охарактеризувати зв'язок та взаємозалежність людини та культури; проаналізувати деякі механізми та вектори творення культури, а також особливості буття людини в культурі.

Об'єктом даного дослідження виступає людина.

Предметом даного дослідження є культура.

Виклад основного матеріалу. Культурою називають реалізацію людської творчості і свободи. Проте культура має і так зване самостійне життя: вона закріплена в символічних формах, які дістаються кожному поколінню в готовому вигляді і виступають як загальнозначущі зразки. Наприклад, твори Тараса Шевченка, картини Ван Гога тощо.

Головним об'єктом філософського пізнання завжди була людина, її досліджували в різних поєднаннях та відношеннях: людина-природа, людина-суспільство, людина-космос чи людина-людина. Важливо наголосити на культуротворчому аспекті, а саме з'ясувати, як саме людина створює сприятливі умови для утвердження, розвитку тих чи інших культурних вартостей.

Культурне життя конкретного індивіда й суспільства розглядають як динамічну систему, котра розвивається безупинно, як і культура загалом. Динаміка культурних цінностей на особистісному рівні має два найважливіші напрями.

Перший – це засвоєння та поширення культурних цінностей, а другий – це роль особистості, діяча мистецтва, лідера, який згуртував навколо себе послідовників і є важливою творчою силою в історії світової культури.

В античності культуру та історію вважали творінням «вибраних індивідумів», полководців, еліти суспільства, творчих особистостей, але не «людей маси», тобто народу. Разом із цим, роль мас у культуротворенні не надто брали до уваги, хоча народ впливав на формування культурних цінностей. Проте за різних історичних обставин натовп характеризувався насамперед як руйнівну або пасивну силу, й аж ніяк не творчу.[1]

Часто можна почути, що культура формує свідомість людини. В той час культуру ж створює сама людина. Такий дисонанс змушує задуматись над питанням «чи може людина сама створити те, що створює її?».[2]

Сама культура є продуктом людської творчості. через культуру людина відкриває і змінює світ і себе. Людина є творцем, і лише завдяки цій обставині - творінням культури. Через культуру людина може долучитися до творчих досягнень безлічі геніїв, роблячи їх трампліном для нового творчості. Проте таке залучення реалізується тільки тоді, коли людина оживляє культурні смисли у власній душі і власній творчій діяльності. Культура і її помисли живуть через творчу активність натхненної ними людини. Якщо ж людина відвертається від культурних смислів, то від культури залишається символічне тіло, з якого пішла душа.[3]

Варто зазначити, що не будь-яка діяльність народжує культуру, а лише та її частина, яка несе в собі сакральний характер і пов'язана з пошуком змісту, що вичитується в бутті. Таким чином, щоб збагнути таємницю культури, варто вийти за її рамки і відшукати критерії, які знаходяться поза її межами.

Людина не завжди відповідає на питання призначеності буття і своєї особистої долі. Діяльність людини багатостороння та творча. Це і є культура.

Руссо писав, що людина народжується як чиста дошка, на якій обставини показують потенціал людини, визначаючи міру творчих можливостей. Така концепція полягає в тому, що яке суспільство, така й людина, її таланти та здібності. Здібності до творчої діяльності розвиваються внаслідок входження ще дитини у світ людей, внаслідок освоєння ціннісно-символічного космосу культури. Задатки до творення можуть реалізуватися, а можуть і заглухнути.

Висновок. Погляди суспільства стосовно людини як творіння чи творця в культурі розділились на дві течії. Одна вважає, що талант – це вроджене, а друга, що талант – це здобуте. На мою думку, жодна з цих позицій не є абсолютно правильною чи хибною. Обидві мають долю правди.

Список використаних джерел

1. Г. Герасимович. Культуротворча сутність людини як соціальної істоти. Режим доступу: http://old.filos.lnu.edu.ua/Visnyk/Filos_V__13/19.pdf
2. І. Зварич. Людина як творець і творіння людини. Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/35050/1/473.pdf>
3. Л. Рогачевська. Людина як творець і творіння людини. Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/21556/1/75-78.pdf>